

TEMA BROJA: RATNI ZLOČIN NE ZASTAREVA

Konvencija o nezastarevanju ratnih zločina i zločina protiv čovečanstva

PREAMBULA

Države ugovornice ove konvencije

PODSEĆAJUĆI na rezolucije Generalne skupštine Ujedinjenih nacija 3 (I) od 13. februara 1946. g. i 170 (II) od 31. oktobra 1947. godine o izručenju i kažnjavanju ratnih zločinaca, na Rezoluciju 95 (I) od 11. decembra 1946. godine, kojom se potvrđuju principi međunarodnog prava priznati na osnovu Povelje Međunarodnog vojnog suda u Nirlbergu i na presudu istog Suda, kao i na rezolucije 2184 (XXI) od 12. decembra 1966. i 2202 (XXI) od 16. decembra 1966. godine, u kojima se povreda ekonomskih i političkih prava domaćeg stanovništva, s jedne strane, i politika apartheid, s druge strane, izričito osuđuju kao zločin protiv čovečanstva,

PODSEĆAJUĆI na rezolucije Ekonomskog i Socijalnog saveta Ujedinjenih nacija 1074 D (XXXIX) od 28. jula 1965. godine i 1158 (XLI) od 5. avgusta 1966. godine, o kažnjavanju ratnih zločinaca i lica koja su počinila zločine protiv čovečanstva,

KONSTATUJUĆI da se ni u jednoj od svečanih izjava, instrumenata ili konvencija koje se odnose na gonjenje ili kažnjavanje ratnih zločina i zločina protiv čovečanstva ne predviđa zastarevanje,

SMATRAJUĆI da ratni zločini i zločini protiv čovečanstva spadaju među najteže zločine u međunarodnom pravu,

UVERENA da efikasno kažnjavanje ratnih zločina ili zločina protiv čovečanstva predstavlja važan element sprečavanja takvih zločina, zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda, jačanje poverenja, daljeg razvijanja saradnje među narodima i unapređenja međunarodnog mira i bezbednosti,

KONSTATUJUĆI da primena propisa domaćeg prava na ratne zločine i zločine protiv čovečanstva u pogledu vremenskog zastarevanja običnih zločina predstavlja pitanje od velikog značaja za svetsku javnost, pošto sprečava gonjenje i kažnjavanje lica za takve zločine,

UVIĐAJUĆI da je potrebno i da je vreme da se u međunarodnom pravu potvrdi, putem ove konvencije, princip vremenskog nezastarevanja ratnih zločina i zločina protiv čovečanstva i da se obezbedi njegova univerzalna primena,

SAGLASILE su se o sledećem:

Član I

Ne postoji vremensko zastarevanje u pogledu sledećih zločina bez obzira na datum kada su počinjeni:

(a) ratni zločini prema definiciji u Povelji Međunarodnog vojnog suda, Nirlberg, od 8. avgusta 1945, potvrđenoj u rezolucijama 3 (I) od 13. februara 1946. godine i 95 (I) od 11. decembra 1946. godine, koje je usvojila Generalna skupština Ujedinjenih nacija, a naročito "teški prestupi" nabrojani u Ženevskim konvencijama od 12. avgusta 1959. godine o zaštiti žrtava rata;

(b) zločini protiv čovečanstva bilo da su počinjeni u doba rata ili u doba mira prema definiciji u Povelji Međunarodnog vojnog suda, Nirlberg, od 8. avgusta 1945, kao što je potvrđeno u rezolucijama 3 (I) od 13. februara 1946. godine i 95 (I) od 11. decembra 1946. godine, koje je usvojila Generalna skupština Ujedinjenih nacija, proterivanje putem oružanog napada ili okupacije i nehumana dela koja proističu iz politike apartheid, kao i zločin genocida shodno definiciji datoј u Konvenciji o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida iz 1948. godine, čak i kad takva dela ne predstavljaju povredu domaćeg zakona zemlje u kojoj su izvršena.

Član II

U slučaju da se počini bilo koji od zločina pomenutih u članu I, odredbe ove konvencije primenjuju se na predstavnike državne vlasti ili na pojedince koji, kao glavni akteri ili kao saučesnici učestvuju u izvršenju ili koji neposredno podstrekavaju druga lica da počine bilo koji od pomenutih zločina, ili koji kuju zaveru da ih počine, bez obzira na stepen počinjenog zločina, kao i na predstavnike državne vlasti koji tolerišu vršenje tih zločina.

Član III

Države ugovornice ove konvencije obavezuju se da usvoje sve potrebne mere u svojoj zemlji, bilo da je reč o zakonodavnim ili drugim merama, kako bi omogućile izručenje lica navedenih u članu II ove konvencije, u skladu sa međunarodnim pravom.

Član IV

Države ugovornice ove konvencije obavezuju se da usvoje, u skladu sa svojim ustavnim postupkom, sve zakonodavne i druge mere koje su potrebne da se obezbedi da se zakonske i druge odredbe o zastarevanju ne odnose na gonjenje i kažnjavanje zločina pomenutih u članovima I i II ove konvencije i da se takve odredbe o zastarevanju, ako postoje, ukinu.

Član V

Ova konvencija stoji otvorena za potpisivanje do 31. decembra 1969. godine od strane bilo koje države članice Ujedinjenih nacija ili članice specijalizovanih agencija ili Međunarodne agencije za atomsku energiju, ili od strane bilo koje druge države koju Generalna skupština bude pozvala da postane strana ugovornica ove konvencije.

Član VI

Ova konvencija podleže ratifikaciji. Ratifikacioni instrumenti deponuju se kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Član VII

Ova konvencija otvorena je za pristupanje bilo koje države iz člana V. Instrumenti o pristupanju deponuju se kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Član VIII

1. Ova konvencija stupa na snagu dvadesetog dana od datuma deponovanja kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija desetog instrumenta o ratifikaciji ili o pristupanju.
2. Za svaku državu koja ratifikuje ovu konvenciju ili koja joj pristupi posle deponovanja desetog instrumenta o ratifikaciji ili o pristupanju, ova konvencija stupa na snagu devedeset dana posle datuma deponovanja njenog instrumenta o ratifikaciji ili o pristupanju.

Član IX

1. Po isteku perioda od deset godina, računajući od datuma stupanja ove konvencije na snagu, bilo koja strana ugovornica može podneti zahtev za reviziju Konvencije u bilo koje vreme putem pismenog obaveštenja upućenog generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija.
2. Generalna skupština Ujedinjenih nacija odlučuje o merama koje eventualno treba preuzeti u vezi sa takvim zahtevom.

Član X

1. Ova konvencija deponuje se kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

2. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija dostavlja overene kopije ove konvencije svim državama pomenutim u članu V.
3. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija dostavlja svim državama pomenutim u članu V podatke o:
 - (a) nazivima zemalja koje su potpisale ovu konvenciju, kao i o instrumentima o ratifikaciji ili o pristupanju, deponovanim shodno članovima V, VI i VII;
 - (b) datumu stupanja ove konvencije na snagu shodno članu VII;
 - (c) saopštenjima primljenim shodno članu IX.

Član XI

Ova konvencija, čiji su tekstovi na kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku podjednako verodostojni, nosi datum 26. novembar 1968. godine.

U potvrdu čega su niže potpisani, propisno ovlašćeni u tu svrhu, potpisali ovu konvenciju.

Član 3.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SFRJ".